

VIRKSOMME ORD

Johan Nygaardsvold

Kjøp norske varer!

NRK radio, 14. desember 1935

Kilde: NRK.no - "Stemmer fra arkivet".

<http://virksommeord.uib.no/taler?id=2244>

Ærede lyttere,

Et av de mest aktuelle spørsmål i ethvert lands politikk i disse tider, er å gi arbeidslivet slike vilkår så landets befolkning kan finne sysselsettelse og livberging innen landets egne grenser. Også hos os er dette problem sterkt aktuelt. Få arbeide, lønnsomt og sikkert arbeide i gang -det er løsenet som alle er enige i. Det er bare måten og midlene som det kan være litt delte meninger om. Ett er imidlertid nokså klart for alle, og det er at vårt arbeidsliv ikke kan reises og utvikles, så alle de som er arbeidsløse komme i arbeide, bare ved et skippertak av en enkelt eller av enkelte. Alle midler må her brukes, og alle må yde sin medvirkning. Og her kan virkelig alle gi sin støtte til norsk arbeide, nemlig ved å kjøpe de varer som norsk arbeide frambringer.

Jeg skal innrømme at når man hører den opfordring gjentatt gang på gang, så ligger det nokså nær å spørre: Er da norske varer bedre enn andre varer? Hvis noen stiller mig dette spørsmål, så er jeg nødt til å svare både "nei" og "ja".

Jeg må svare "nei" hvis spørsmålet dreier seg om hvorvidt norske varer i sin almindelighet er bedre, sterkere, vakrere eller mere hendige i forskjellige øiemed enn andre varer. Men dette "nei" vil jeg selvfølgelig måtte gjøre noget betinget. Jeg vil nemlig måtte legge til at alt dette beror på hvilke varer det gjelder, hva de skal brukes til, osv.

På den anden side må jeg også svare "ja" på det nevnte spørsmål. Norske varer kan i mange henseender passe os bedre enn varer som importeres. Selvfølgelig kan også her varenes art, og de formål og det behov de skal tilfredsstille, spille inn. Men vi har en hel del varer, norske varer, som er så å si en overlevering av erfaringer fra slektsledd efter slektsledd ned gjennom tidene, og som vår tids teknikk har forstått å tilpasse efter nutidens krav, smak og moter. Jeg vil ikke reklamere for nogen bestemt vare, men jeg er sikker på at en hel del av dere, ærede lyttere, er enig med mig i, at det følger en viss tidsfredsstillelse med å bruke de varer, kanskje i en mere tidsmessig fremstilling, form og farve, som vi vet er forarbeidet her hos os, og som vi vet at vårt folk, vår slekt har brukt ned gjennom tidene.

Men dette er dog den mere følelsesmessige side av fordelene ved å bruke norske varer. Det er en mere hårdhendt praktisk side som gjør at jeg må si et ubetinget "ja" til spørsmålet om hvorvidt norske varer er bedre enn andre varer. De norske varer er bedre fordi de er fremstillet av arbeide i vårt eget land. De er fremstillet ved norsk arbeide, som ikke bare gir hus og klær og mat for øieblikket og til de som fremstiller varene, men som også, hvis vi alle kjøper disse varer, kan skape sikkert fremtidsarbeide og lysere fremtidsutsikter for tusener i vårt land. Det er nettopp dette jeg vil be alle lytterne å tenke på, især nu innunder jul.

Jeg vet så vel at en stor del av vårt folk ikke har det slik stelt at de kan kjøpe og bare kjøpe nu til jul. En stor del, for ikke å si den aller største delen, må nok innskrenke sig til å kjøpe det aller nødvendigste, og for deres vedkommende kan den kanskje høres nokså unødvendig ut, denne opfordringen om å kjøpe norske varer. Men den er ikke det. Hvis vi alle sammen, enten vi har mye eller lite råd til å foreta juleinnkjøp, kun kjøpte norske varer når de kan fåes, så ville vi derved bidra til at flere kan få arbeide og øket kjøpeevne.

Lønnsomt arbeide gir øket kjøpeevne, og øket kjøpeevne gir mere lønnsomt arbeide. Og derfor er det at jeg nu før jul retter denne opfordring til alle som i disse dager gjør sine juleinnkjøp:

Kjøp norske varer, støtt norsk arbeide!

Ved dine julegaver skaper du glede og julefryd rundt i ditt hjem, og det er selvfølgelig for dig det viktigste. Men tenk da også på alle de i vårt land som mangler evnen til å skape denne glede i sine hjem. De mangler det som nu er det viktigste for de enkelte, og dermed for hele vårt folk, nemlig kjøpeevnen. De er arbeidsløse. Kjøp derfor så vidt mulig norske varer! Derved bidrar du med din skjerv til å holde norsk arbeide gående, og du bidrar kanskje også til å reise nye arbeidstiltak her i landet. Og det er dét som vi alle sammen må gå inn for, uten hensyn til forskjellig opfatning ellers. La være at vi iblandt sier hverandre mindre behagelige sandheter eller usandheter om hverandres meninger og opfatninger - la os trods dette stå på en samlet front når det gjelder å reise arbeidslivet her i landet! La det bli en felles programpost dette, som vi vier alle våre krefter for å få gjennomført!

Husk på at det er to ting vi opnår ved å konsentrere vår vilje og vår evne om denne opgave. Og det er hjelp og nytt livsmot til de som nu føler sig som samfundets utsøtte, de arbeidsløse. Og så opnår vi - og dét er for mig nesten det viktigste - å skape tilfredshet, hjemfølelse og tryggere fremtidsvon for vår ungdom, de som skal ta fatt efter os. Dette er vår største opgave. Og til denne opgaves løsning kan alle bidra ved å støtte norsk arbeide, ved å kjøpe norske varer.

Ærede lyttere i bygd og by,

Gå inn for Norge og norsk arbeide når dere nu gjør deres innkjøp til jul.

Støtt norsk arbeide! Kjøp norske varer!